

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO-4100-03-02//2012
P/12/060

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2012 r.

Pan
Rafał Szmytke
Prezes
Polskiej Organizacji Turystycznej

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała Polską Organizację Turystyczną (POT) w zakresie wykonania planu finansowego w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym w dniu 12 kwietnia 2012 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2011 r. planu finansowego Polskiej Organizacji Turystycznej.

Formułując ocenę pozytywną wykonania planu finansowego POT wzięto pod uwagę: dokonywanie wydatków na cele przewidziane w planie rzeczowo – finansowym z zachowaniem przepisów o finansach publicznych oraz o zamówieniach publicznych, terminowe przekazywanie Ministrowi Sportu i Turystyki sprawozdań i informacji z wykonania planu finansowego oraz z realizacji wydatków w układzie zadaniowym, terminowe sporządzanie sprawozdań o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) na podstawie danych ewidencji księgowej, gospodarowanie przez Polskie Ośrodki Informacji Turystycznej (POIT) środkami finansowymi zgodnie z planami, realizację wniosków pokontrolnych NIK oraz zaleceń audytu wewnętrznego.

Zastrzeżenia NIK do wykonania planu finansowego, niemające wpływu na ocenę ogólną, dotyczą nieuiszczenia opłat abonamentowych za używanie czterech odbiorników radiowych w samochodach służbowych oraz przekroczenia planowanych wydatków o 26 tys. zł z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS).

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

1. W planie finansowym POT na 2011 r. zatwierdzonym przez Ministra Sportu i Turystyki w dniu 28 marca 2011 r., uwzględnione zostały przychody na kwotę 114.314 tys. zł, w tym z tytułu dotacji podmiotowej – 38.100 tys. zł i pozostałych przychodów - 62.361 tys. zł. Kwota zaplanowanej dotacji była zgodna z wielkością określoną w załączniku nr 14 do ustawy budżetowej na rok 2011 z dnia 20 stycznia 2011 r.² W planie przewidziano sfinansowanie kosztów w kwocie odpowiadającej przychodom, tj. 114.314 tys. zł, w tym: na wynagrodzenia, pochodne i inne świadczenia - 9.666 tys. zł, koszty realizacji zadań - 30.434 tys. zł oraz pozostałe koszty - 74.214 tys. zł. W trakcie roku nie dokonywano zmian w planie finansowym.

2. Zaplanowane na 2011 r. przychody (114.314 tys. zł) zrealizowano w kwocie 104.011 tys. zł, tj. w 91%. Źródła przychodów POT stanowiły: dotacja podmiotowa (38.100 tys. zł, tj. 100% planu), dotacja celowa (12.661 tys. zł, tj. 91% planu), przychody własne (1.691 tys. zł, tj. 85% planu) oraz pozostałe przychody obejmujące głównie wpływ środków na realizację zadań współfinansowanych ze środków europejskich (51.559 tys. zł, tj. 85% planu).

Na koniec grudnia 2011 r. w POT wystąpiły należności w kwocie 752 tys. zł, w tym należności wymagalne w wysokości 131,7 tys. zł wynikające z nieterminowych płatności za usługi wykonane na rzecz 18 kontrahentów. Działania windykacyjne w zakresie dochodzenia należności były prowadzone w sposób zgodny z obowiązującą w POT *Instrukcją określającą zasady sporządzania, obiegu, kontroli oraz przechowywania dokumentów finansowo-księgowych*. Spłata należności od dwóch kontrahentów, decyzją Prezesa POT, została rozłożona na raty.

3. Koszty POT w 2011 r. wyniosły 103.958 tys. zł, tj. 91% planowanych i były wyższe o 15.517 tys. zł, tj. o 18%, w stosunku do 2010 r. Koszty rodzajowe poniesione przez POT w 2011 r. obejmowały: koszty funkcjonowania POT (Warszawa) – 9.519 tys. zł (100% planu), koszty realizacji zadań, w tym koszty POIT – 30.219 tys. zł (99% planu), koszty projektów realizowanych w ramach Programów Operacyjnych – 64.220 tys. zł (87% planu).

POT pełni rolę Instytucji Wdrażającej/Pośredniczącej II-go stopnia w ramach Działania 6.4 Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG). Ponadto POT jest beneficjentem systemowym realizującym projekty w ramach Działania 6.3 Promocja turystycznych walorów Polski Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG) i Działania V.1 Promocja zrównoważonego rozwoju turystyki Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW).

POT na realizację działań finansowanych ze środków europejskich wydatkowała: w ramach Działania 6.3 PO IG - 53.011 tys. zł (90% planu), w ramach Pomocy Technicznej Działania 6.4 PO IG - 2.364 tys. zł (74% planu), w ramach Działania V.1 PO RPW - 8.748 tys. zł (72% planu).

Niewykonanie planu Działania 6.3 PO IG wiązało się z brakiem realizacji części działań zaplanowanych w ramach komponentu B - stworzenie zintegrowanego systemu informacji turystycznej w Polsce. Niepełne wykorzystanie środków w ramach Pomocy Technicznej Działania 6.4 PO IG spowodowane było m.in. brakiem możliwości zatrudnienia dodatkowych pracowników z uwagi na ograniczenia etatowe dotyczące całej POT i

² Dz. U. Nr 29, poz. 150.

oszczędnościami w realizacji zadań. Niewykorzystanie w całości środków przewidzianych w planie w ramach Działania V.1 PO RPW było wynikiem realizacji zadań, w tym mniejszych kosztów usług prawnych.

4. W planie zadaniowym POT przyjęła do realizacji dwa zadania, tj. 6.4. Wsparcie i promocja turystyki, w tym podzadania: 6.4.1. Kreowanie polityki w obszarze turystyki, 6.4.2. Wsparcie produktów turystycznych, 6.4.4. Tworzenie i wspieranie systemu marketingu w turystyce oraz 6.13. Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego, w tym podzadania: 6.13.1. Utrzymanie systemów informatycznych i 6.13.2. Budowa i wdrożenie rozwiązań informatycznych.

Na realizację zadania 6.4. wydatkowano 100.862 tys. zł, tj. 99% planu, a na realizację zadania 6.13. wydatkowano 2.988 tys. zł, tj. 24% planu³. Mniejsze od zaplanowanego zaangażowanie finansowe na zadanie 6.13. miało związek m.in. z przedłużającymi się procedurami zakupowymi w ramach budowy i uruchomienia systemu informacji turystycznej. Pomimo mniejszego zaangażowania finansowego mierniki tego zadania zostały osiągnięte na poziomie planowanym.

Dla podzadania 6.13.2. przyjęto miernik – liczba wybudowanych i uruchomionych systemowych rozwiązań informatycznych w sektorze turystyki w danym roku, dla którego przyjęto zerową wartość docelową. Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że takie określenie miernika może doprowadzić do błędnej oceny, iż podzadanie nie jest realizowane w danym roku.

Jedynie jeden miernik (zadania 6.13. – procentowy udział bezawaryjnego funkcjonowania serwisów), spośród czterech, dla których wartość jest monitorowana przez POT, monitorowany jest na bieżąco. Wartość pozostałych mierników określana jest na koniec roku, stąd nie można się do nich odnieść w trakcie realizacji planu. Wartość miernika podzadania 6.4.4. nie została określona do dnia zakończenia kontroli.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że zgodnie z ust. 85 pkt 9 lit. b i ust. 86 pkt 8 lit. d załącznika nr 76 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 marca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2011⁴ mierniki zadań i podzadań powinny określać stopień realizacji celu oraz powinny posiadać wiarygodne i szybko dostępne źródło danych.

5. Przeciętne zatrudnienie w POT w 2011 r. wyniosło 105 osób i w porównaniu do 2010 r. było wyższe o 7 osób, tj. o 6,6%. Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 6.220 tys. zł i zrealizowane zostały w 100% w stosunku do planu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 7,6 tys. zł i było niższe w porównaniu do 2010 r. o 0,5 tys. zł, tj. o 6%.

6. Sprawozdania: Rb-N - kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (na koniec IV kwartału), Rb-UN - roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej, Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (na koniec IV kwartału), Rb-UZ - roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie

³ Wstępne sprawozdanie nt. zadań realizowanych przez POT w 2011 r. z dnia 25 stycznia 2012 r.

⁴ Dz. U. Nr 42, poz. 245

zobowiązań wg tytułów dłużnych, przedstawiały prawdziwy stan zobowiązań i należności na koniec roku. Sporządzone zostały rzetelnie zgodnie z inwentaryzacją środków pieniężnych w kasie, czeków, papierów wartościowych POT na dzień 31 grudnia 2011 r., z wykazem stanu należności wymagalnych na dzień 31 grudnia 2011 r., oraz ewidencją księgową i zostały terminowo przekazane do Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zobowiązania według stanu na 31 grudnia 2012 r. w POT wyniosły 4.524 tys. zł, tj. o 2% mniej niż na koniec 2010 r.

Stosownie do przyjętej przez Najwyższą Izbę Kontroli metodyki kontroli wykonania planów finansowych państwowych osób prawnych, opierając się na pozytywnej opinii z badania sprawozdania finansowego POT za 2010 r., przyjęto występowanie zgodności ewidencji finansowo-księgowej z dowodami księgowymi i wiarygodności ksiąg rachunkowych POT w 2011 r.

7. Badaniami kontrolnymi objęto wydatki w wysokości 14.308,8 tys. zł, co stanowi 13,8% kosztów POT w 2011 r. Dokonano ich z zachowaniem zasad celowości i gospodarności, stosując odpowiednio przepisy o zamówieniach publicznych.

Stwierdzono jeden przypadek przekroczenia w 2011 r. planu kosztów co było niezgodne z art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, wg którego wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Przekroczona została planowana kwota wykonania ZFSS o 27%, tj. o 26 tys. zł.

POT nie wniosła opłat abonamentowych za cztery radioodbiorniki zainstalowane w samochodach służbowych używanych w 2011 r., do czego zobowiązywał art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych⁶, wg którego opłatę abonamentową uiszcza się za każdy odbiornik radiofoniczny i telewizyjny.

8. Polskie Ośrodki Informacji Turystycznej, wg sprawozdania rzeczowo-finansowego z dnia 5 marca 2012 r., uzyskały w 2011 r. przychody w kwocie 18.307,6 tys. zł, tj. niższe od osiągniętych w 2010 r. o 281,9 tys. zł (o 1,5%) i wyższe od zaplanowanych o 1,3 tys. zł.

Zgodnie ze średniorocznym kursem wymiany walut POIT-y w 2011 r. wydatkowały 18.306,5 tys. zł, tj. 98,5% w stosunku do planu.

Rynkami priorytetowymi POT-u w 2011 r. były: Wielka Brytania, Niemcy, Francja, natomiast rynkiem uzupełniającym – Belgia. W krajach tych POT realizowała działania marketingowe finansowane ze środków budżetowych oraz środków europejskich. Kampania wizerunkowo-produktowa prowadzona na kluczowych rynkach realizowana była w ramach projektu „Promujmy Polskę Razem” Działanie 6.3 PO IG.

⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 85, poz. 728, ze zm.

9. Polska Organizacja Turystyczna zrealizowała wnioski pokontrolne sformułowane w wystąpieniu pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli z dnia 6 kwietnia 2010 r.⁷ do Prezesa POT po kontroli planu finansowego POT w 2009 r. oraz wystąpieniu pokontrolnym z dnia 13 października 2010 r.⁸ po kontroli realizacji przez POT zadań w zakresie promocji kultury polskiej na świecie w latach 2009-2010 (I półrocze).

Przedstawiając Panu Prezesowi powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym POT,
- 2) uiszczenie zaległych opłat abonamentowych wraz z należnymi odsetkami za używanie w 2011 r. odborników radiowych w czterech samochodach służbowych,
- 3) określanie mierników zadań i podzadań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przyjęcie mierników określających stopień realizacji celu mających powiązanie z nakładami finansowymi.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Prezesa o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ustawy o NIK, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji Najwyższej Izby Kontroli.

⁷ Nr ew. KGP-4114-02-01/2010 I/10/002.

⁸ Nr ew. KNO-4100-03-05/2010 P/10/070.